



Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

16. september 2013*

Konkurents — Keelatud kokkulepped — Vannitoa seadmete ja sisustuse Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Madalmaade ja Austria turg — ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 rikkumise tuvastamise otsus — Hinnatõusude kooskõlastamine ja tundliku äriteabe vahetamine — Üks rikkumine

Kohtuasjas T-378/10,

Masco Corp., asukoht Taylor, Michigan (Ühendriigid),

Hansgrohe AG, asukoht Schiltach (Saksamaa),

Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH, asukoht Schiltach,

Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH, asukoht Wiener Neudorf (Austria),

Hansgrohe SA/NV, asukoht Brüssel (Belgia),

Hansgrohe BV, asukoht Westknollendam (Madalmaad),

Hansgrohe SARL, asukoht Antony (Prantsusmaa),

Hansgrohe SRL, asukoht Villanova d'Asti (Itaalia),

Hüppe GmbH, asukoht Bad Zwischenahn (Saksamaa),

Hüppe Ges.mbH, asukoht Laxenburg (Austria),

Hüppe Belgium SA, asukoht Woluwé Saint-Étienne (Belgia),

Hüppe BV, asukoht Alblasterdam (Madalmaad),

esindajad: advokaadid D. Schroeder ja S. Heinz ning *solicitor* J. Temple Lang,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Castillo de la Torre ja F. Ronkes Agerbeek, keda abistas *barrister* B. Kennelly,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

mille ese on nõue tühistada osaliselt komisjoni 23. juuni 2010. aasta otsuse K(2010) 4185 (lõplik) ELTL artiklis 101 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (Juhtum COMP/39.092 – Vannitoa seadmed ja sisustus) artikkel 1 niivõrd, kui komisjon tuvastas selles, et hagejad osalesid vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris ühes ja mitmeosalises rikkumises,

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees I. Pelikánová, kohtunikud K. Jürimäe (ettekandja) ja M. van der Woude,

kohtusekretär: ametnik N. Rosner,

arvestades kirjalikus menetluses ja 28. veebruari 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

23. juuni 2010. aasta otsuses K(2010) 4185 (lõplik) ELTL artiklis 101 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (Juhtum COMP/39.092 – Vannitoa seadmed ja sisustus) (edaspidi „vaidlustatud otsus”) tuvastas Euroopa Komisjon ELTL artikli 101 lõike 1 ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu artikli 53 rikkumise vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris. See rikkumine, kus väidetavalt osalesid 17 ettevõtjat, pandi toime eri perioodidel ajavahemikus 16. oktoobrist 1992 kuni 9. novembrini 2004 ning see toimus konkurentsivastaste kokkulepete või kooskõlastatud tegevuse vormis Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Madalmaade ja Austria territooriumil (vaidlustatud otsuse põhjendused 2 ja 3 ning artikkel 1).
- Täpsemalt märkis komisjon vaidlustatud otsuses, et tuvastatud rikkumine seisnes esiteks vannitoa seadmete ja sisustuse tootjate poolt iga-aastases hinnatõusude ja muude hinnakujunduselementide kooskõlastamises regulaarsetel koosolekutel riiklikes kutseühendustes, teiseks hindade kindlaksmääramises või kooskõlastamises selliste konkreetsete sündmuste nagu toorainehinna suurenemise, euro kasutuselevõtu ja maanteemaksu kehtestamise puhul, ning kolmandaks tundliku äriteabe avaldamises ja vahetamises. Lisaks tuvastas komisjon, et hindade kindlaksmääramine vannitoaseadmete ja -sisustuse sektoris toimus iga-aastase tsükliina. Selles kontekstis kehtestasid tootjad hinnaskaalad, mis tavaliselt kehtisid terve aasta ning mida kasutati ärisuhete alusena hulгимүүjatega (vaidlustatud otsuse põhjendused 152–163).
- Vaidlustatud otsusega seotud tooted on vannitoa seadmed ja sisustus, mis kuuluvad ühte järgmisest kolmest tootealamrühmast: kraanid ja toruliitmikud, dušikabiinid ja lisaseadmed ning keraamilised tooted (edaspidi „kolm tootealamrühma”) (vaidlustatud otsuse põhjendused 5 ja 6).
- Ameerika ettevõtjat Masco Corp. ning tema Euroopa tütarettvõtjaid, sh esiteks Hansgrohe AG, kes toodab kraane ja toruliitmikke, ning teiseks Huppe GmbH, kes toodab dušikabiine, nimetatakse edaspidi koos „hagejateks”. Nende tegevus puudutab vaid kahte kolmest tootealamrühmast, st kraane ja toruliitmikke ning dušikabiine ja lisaseadmeid (vaidlustatud otsuse põhjendus 14).
- Hagejad teavitasid 15. juulil 2004 komisjoni keelatud kokkuleppes vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris ja taotlesid kaitset trahvide eest vastavalt komisjoni teatisele, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul (EÜT 2002, C 45, lk 3; ELT eriväljaanne 08/02, lk 155; edaspidi „2002. aasta koostööteatis”), või kui seda ei anta, siis nende trahvisummade vähendamist.

Komisjon võttis 2. märtsil 2005 vastu 2002. aasta koostööteatise punkti 8 alapunkti a ja punkti 15 kohaselt hagejate suhtes vastu tingimusliku otsuse trahvi eest kaitse andmise kohta (vaidlustatud otsuse põhjendused 126–128).

- 6 Komisjon võttis 23. juunil 2010 vastu vaidlustatud otsuse.
- 7 Vaidlustatud otsuses leidis komisjon, et eespool punktis 2 kirjeldatud tegevus kuulus tervikplaani, mille eesmärk oli piirata konkurentsi nimetatud otsuse adressaatide vahel ning millel olid ühe vältava rikkumise tunnused, mis hõlmas eespool punktis 3 nimetatud kolme tootealamrühma ning Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Madalmaade ja Austria territooriumi (vaidlustatud otsuse põhjendused 778 ja 793) (edaspidi „tuvastatud rikkumine”). Sellega seoses rõhutas ta eelkõige asjaolu, et tegevus vastas korduvale mudelile, mis osutus samaks kuues komisjoni uurimisega hõlmatud liikmesriigis (vaidlustatud otsuse põhjendused 778 ja 793). Ta tõi välja ka riiklike kutseühenduste olemasolu, mille tegevus hõlmab kõiki kolme tootealamrühma ja mida ta nimetas „kooskõlastusasutuseks”, selliste riiklike kutseühenduste olemasolu, kuhu kuuluvad liikmed, kelle tegevus on seotud vähemalt kahega kolmest tootealamrühmast ja mida ta nimetas „toodetevaheliseks ühenduseks”, ning spetsialiseerunud ühenduste olemasolu, kuhu kuuluvad liikmed, kelle tegevus on seotud ühega kolmest tootealamrühmast (vaidlustatud otsuse põhjendused 796 ja 798). Viimaseks tuvastas ta selliste ettevõtjate tuumikrühma esinemise, kes osalesid keelatud kokkuleppes eri liikmesriikides ning kooskõlastusasutustes ja toodetevahelistes ühendustes (vaidlustatud otsuse põhjendused 796 ja 797).
- 8 Vaidlustatud otsuse artiklis 1 määras komisjon karistuse 17 ettevõtjale ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 rikkumise toimepanemise eest, mis hagejate puhul toimus ajavahemikus 16. oktoobrist 1992 kuni 9. novembrini 2004.
- 9 Vaidlustatud otsuse artikli 2 lõikes 1 märkis komisjon, et ta ei määra hagejatele mingit trahvi.

Menetlus ja poolte nõuded

- 10 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 7. septembril 2010.
- 11 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Üldkohus (neljas koda) avada suulise menetluse.
- 12 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu suulistele küsimustele kuulati ära 28. veebruari 2012. aasta kohtuistungil.
- 13 Hagejad paluvad Üldkohtul:
 - tühistada osaliselt vaidlustatud otsuse artikkel 1 niivõrd, kui komisjon tuvastas selles, et hagejad osalesid ühes rikkumises vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 14 Komisjoni palub Üldkohtul:
 - jätta käesolev hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

- 15 Hagi põhjendamiseks esitavad hagejad üheainsa väite, mille kohaselt järeldas komisjon ekslikult, et hagejad osalesid ühes rikkumises vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris.
- 16 Komisjon vaidleb hagejate esitatud argumentatsioonile vastu.
- 17 Olgu märgitud, et oma ainsa väite põhjendamiseks esitavad hagejad sisuliselt kaks põhilist etteheidet, mille kohaselt esiteks tegi komisjon vigu seoses tingimustega, mis võimaldavad järeldada ühe rikkumise olemasolu ning ettevõtjate osalemist sellises rikkumises. Teiseks ei võimaldanud arvessevõetavad faktilised asjaolud järeldada, et käesolevas asjas pandi toime üks rikkumine, milles hagejad osalesid. Nimetatud asjaolusid arvestades peab Üldkohus vajalikuks analüüsida neid kahte etteheidet eraldi.

Esimene väide, mille kohaselt on tehtud vigu ühe rikkumise esinemise ja ettevõtjate sellises rikkumises osalemise tingimuste kindlakstegemisel

- 18 Hagejad väidavad, et komisjon rikkus õigusnormi. Nimelt, tingimused, millele ta vaidlustatud otsuses tugines, et tuvastada ühe rikkumise olemasolu ja ettevõtjate osalemist sellises rikkumises, kalduvad kõrvale tema otsustuspraktikast ja kohtupraktikast tulenevatest tingimustest. Komisjon rikkus seetõttu ka läbipaistvuse, õiguskindluse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid.
- 19 Komisjon vaidleb sellele argumentatsioonile vastu.
- 20 Olgu meenutatud, et ETL artikli 101 lõike 1 kohaselt on keelatud kõik sellised ettevõtjatevahelised kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus, millel on konkurentsivastane eesmärk või tagajärg ning mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.
- 21 ETL artikli 101 lõike 1 rikkumine võib tuleneda mitte ainult kokkulepetest või kooskõlastatud tegevusest, mis on eraldiseisvad ja mida tuleb karistada kui eraldiseisvaid rikkumisi, vaid ka mitmest teost või jätkuvast tegevusest, mistõttu võidakse selle osi õigustatult pidada ühe rikkumise koostisosadeks (vt selle kohta Euroopa Kohtu 7. jaanuari 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P: Aalborg Portland jt vs. komisjon, EKL 2004, lk I-123, punkt 258 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 22 Mis puudutab esiteks ühe rikkumise olemasolu tuvastamist, siis on komisjoni ülesanne tõendada, et kõnealused kokkulepped või kooskõlastatud tegevus, mis küll puudutavad eri kaupu, teenuseid või territooriume, kuuluvad üldisesse plaani, mille asjaomased ettevõtjad on tahtlikult ellu viinud ühise konkurentsivastase eesmärgi saavutamiseks (vt selle kohta eespool punktis 21 viidatud kohtuotsus Aalborg Portland jt vs. komisjon, punktid 258 ja 260, ning Üldkohtu 8. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas T-54/03: Lafarge vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 482).
- 23 Täiendavad seosed kokkulepete või kooskõlastatud tegevuse vahel on objektiivsed tõendid üldise plaani olemasolust. Sellised seosed on olemas, kui kõnealused kokkulepped või tegevus on mõeldud tegelema ühe või mitme tavapärasest konkurentsist tuleneva tagajärjega ja aitab vastastikuse toime kaudu kaasa ühise konkurentsivastase tagajärje saavutamisele. Selles osas peab komisjon hindama kõiki faktilisi asjaolusid, mis võimaldavad üldist plaani tuvastada või kahtluse alla seada (vt selle kohta eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus Lafarge vs. komisjon, punkt 482, ja Üldkohtu 28. aprilli 2010. aasta otsus kohtuasjas T-446/05: Amann & Söhne ja Cousin Filterie vs. komisjon, EKL 2010, lk II-1255, punkt 92 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 24 Mis puudutab teiseks järeldust ettevõtja osalemise kohta ühes rikkumises, siis tuleb meenutada, et komisjoni ülesanne on tõendada, et kõnealune ettevõtja nõustus oma käitumisega panustama kõigi osavõtjate ühisesse eesmärki ja et ta oli teadlik kavandatavast õigusvastasest tegevusest või teiste ettevõtjate poolt sellise tegevuse elluviimisest samal eesmärgil, või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma (vt selle kohta eespool punktis 21 viidatud kohtuotsus Aalborg Portland jt vs. komisjon, punkt 83).
- 25 Ettevõtja võib olla osalenud otse kõigis konkurentsivastastes tegevustes, mis moodustavad ühe rikkumise ning millisel juhul on komisjonil õigus võtta ettevõtja vastutusele kogu selle tegevuse eest ja seega kogu nimetatud rikkumise eest. On ka võimalik, et ettevõtja osales otse ainult osas ühe rikkumise moodustavatest konkurentsivastastest tegevustest, kuid ta oli teadlik kogu muust kavandatavast õigusvastasest tegevusest või teiste kartellis osalejate poolt sellise tegevuse elluviimisest samadel eesmärkidel, või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma. Sellisel juhul on komisjonil samuti õigus võtta see ettevõtja vastutusele kogu niisuguses rikkumises seisneva konkurentsivastase tegevuse eest ning selle tulemusel kogu rikkumise eest.
- 26 Seevastu kui ettevõtja on osalenud otse ühes või mitmes konkurentsivastases tegevuses, mis moodustab ühe rikkumise, kuid ei ole tõendatud, et ta nõustus oma käitumisega panustama kõigi teiste kartellis osalejate ühisesse eesmärkidesse ja et ta oli teadlik kogu muust kavandatavast õigusvastasest tegevusest või nimetatud osalejate poolt sellise tegevuse elluviimisest samadel eesmärkidel, või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma, siis võib komisjon võtta selle ettevõtja vastutusele üksnes selle tegevuse eest, milles ta otse osales ja üksnes niisuguse kavandatava tegevuse või teiste osalejate poolt sellise tegevuse elluviimise eest samadel eesmärkidel, mida ta järgis ja mille osas on tõendatud, et ta oli sellest teadlik või võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma.
- 27 Käesolevas asjas, mis puudutab ühe rikkumise esinemise tingimusi, tuleb esiteks nentida, et komisjon leidis vaidlustatud otsuse põhjenduses 786 kohtupraktikale tuginedes, et „ühe rikkumise mõiste all peetakse silmas just nimelt olukorda, kus mitu ettevõtjat osales rikkumises, mille moodustab vältav tegevus, millel on üksainus majanduslik eesmärk konkurentsi kahjustada” ja et „eri tegevuste vaheliste sünergiate ja täiendavuse olemasolu on objektiivsed tõendid sedalaadi tervikplaani kohta”.
- 28 Teiseks, komisjon leidis seoses ühes rikkumises osalemise tuvastamisega vaidlustatud otsuse põhjenduses 789 kohtupraktikale viidates järgmist:
- „Pelk asjaolu, et iga keelatud kokkuleppes osaleja võib etendada tema erijuhtumile kohast rolli, ei välista, et ta vastutab rikkumise eest tervikuna, eeskätt teiste osaliste toimepandud tegude eest, kuid millel on sama õigusvastane eesmärk ja sama konkurentsivastane tagajärg. Ettevõtja, kes osaleb ühises õigusvastases tegevuses tegudega, mis soodustavad ühise eesmärgi saavutamist, on vastutav ka samas rikkumises teiste osaliste tegude eest kogu tegevuses osalemise perioodi vältel. Sellise juhtumiga on nimelt tegemist siis, kui on tõendatud, et kõnealune ettevõtja oli teadlik teiste osaliste õigusvastasest tegevusest või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja et ta oli valmis seda riski võtma”.
- 29 Eespool punktides 27 ja 28 esitatud komisjoni kaalutlusi arvestades tuleb märkida, et komisjon ei rikkunud õigusnorme ega läbipaistvuse, õiguskindluse ega võrdse kohtlemise põhimõtteid. Nimelt on tingimused, mille ta esitas vaidlustatud otsuse põhjendustes 786 ja 789 kui tingimused, mis peavad olema täidetud ühe rikkumise ja ettevõtja sellises rikkumises osalemise tuvastamiseks, kooskõlas eespool punktides 21–26 meenutatud kohtupraktikast tulenevate tingimustega.
- 30 Muud hagejate selle kohta esitatud argumendid ei lükka ümber eespool punktis 29 esitatud järeldust.
- 31 Esiteks, hagejate argument, mille kohaselt väidab komisjon vääralt, et üheks rikkumiseks kvalifitseerimine sõltub sellest, kas ettevõtjatel on „ühine tahe”, tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata. Kõigepealt, eespool punktis 27 viidatud vaidlustatud otsuse põhjendusest 786 nähtub, et

komisjon viitas selle kindlakstegemiseks, kas konkurentsivastane tegevus oli osa ühest rikkumisest, sõnaselgelt „tervikplaani” olemasolu tingimusele, mis on „üldise plaani” olemasolu sünonüüm. Seejärel, kuigi on tõsi, et komisjon viitab kostja vastuses asjassepuutuvate ettevõtjate „ühise tahte” esinemise vajadusele, et saaks tuvastada ühe rikkumise, nähtub vasturepliigist ja tema kohtuistungis seisukohtadest siiski selgelt, et ta on seisukohal, et üks rikkumine esineb vaid siis, kui osalejad järgivad üldist plaani, nagu tuleneb „ühisest tahtest”. Seega ei ole ekslikud ei hinnangud tervikplaani olemasolu kohta, mille komisjon esitas vaidlustatud otsuses, ega ka tõlgendus, mille ta annab nendele hinnangutele oma menetlusdokumentides.

- 32 Teiseks tuleb osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata hagejate argument, mille kohaselt eeldab ühe rikkumise olemasolu nelja tingimuse esinemist, st esiteks tervikplaani olemasolu, teiseks, täiendav seos asjassepuutuvate õigusvastaste kokkulepete või tegevuse vahel, kolmandaks, et selles tegevuses osalevad samad ettevõtjad, neljandaks see, et asjassepuutuvad ettevõtjad on teadlikud, et nad osalevad ühise eesmärgi nimel. Pealegi, nagu nähtub eespool punktis 22 esitatud kohtupraktikast ja nagu mõõnsid hagejad kohtuistungil Üldkohtu küsimustele vastates, on tõsi, et ühe rikkumise olemasolu tuvastamiseks on nõutud, et esimene, teine ja neljas hagejate esitatud tingimus oleks täidetud. Seevastu asjaomases õigusvastases tegevuses osalevate ettevõtjate samasus on vaid üks kaudne tõend teiste hulgas, mida komisjon üldise plaani või eraldiseisvate rikkumiste olemasolu kindlakstegemisel peab arvesse võtma (vt selle kohta eespool punktis 23 viidatud kohtuotsus Amann & Söhne ja Cousin Filterie vs. komisjon, punkt 99).
- 33 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb hagejate esimene etteheide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, mille kohaselt on tehtud vigu nende faktiliste asjaolude hindamisel, mis viisid ühe rikkumise kvalifitseerimiseni ja hagejate nimetatud rikkumises osalemise tuvastamiseni

- 34 Hagejad väidavad sisuliselt, et juhtumi asjaolud, mida on hinnatud kogumis, ei võimaldanud komisjonil tuvastada ühe rikkumise esinemist ja nende osalemist sellises rikkumises. Nad leiavad, et komisjon jättis käesolevas asjas tähelepanuta rea objektiivseid tõendeid, nagu need on määratletud tema enda otsustuspraktikas ja kohtupraktikas, mille tulemusel oleks ta pidanud tuvastama, et õigusvastased tegevused ei olnud osa ühest rikkumisest. Need tõendid tulenevad eelkõige sellest, et kolm tootealamrühma kuuluvad eri kaubaturgudele, et need ei ole seotud ega sarnased, et ükski osaleja ei tegutse igat kolme tootealamrühma puudutaval alal, et väga suur osa nendest osalejatest osales õigusvastases tegevuses, mis puudutas vaid ühte kolmest tootealamrühmast, et tegevusega hõlmatud perioodid on erinevad ning ei eksisteerinud ühtegi tsentraliseerivat üksust või kompleksset võrgustikku, mis seoks asjaomaseid kutseühendusi.
- 35 Komisjon vaidleb nendele argumentidele vastu.
- 36 Nagu nähtub eespool punktis 23 viidatud kohtupraktikast, tuleb seda, kas ühe rikkumise esinemise tingimused on täidetud, hinnata iga juhtumi kõiki faktilisi asjaolusid arvestades. Seega tuleb kõigepealt esitada komisjoni vaidlustatud otsuses toodud analüüs, millest tulenevalt ta tuvastas ühe rikkumise olemasolu, milles hagejad osalesid (vt tagapool punktid 37–51), enne kui analüüsida, kas hagejad tõendasid, et komisjon tegi selles suhtes hindamisvea (vt tagapool punktid 52–124).
- 37 Kõigepealt tuleb märkida, et analüüs, mille tulemusel komisjon tuvastas ühe rikkumise olemasolu vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris ning hagejate osalemise selles, jaguneb vaidlustatud otsuses kaheks osaks.
- 38 Esiteks märgib komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 792 ja 793, et kõnealuste ettevõtjate elluviidud kooskõlastatud tegevus tõendab ühe rikkumise olemasolu.

- 39 Mis puudutab käesolevas asjas tuvastatud rikkumise kontuure, siis teeb komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 793–795 neli järgmist järeldust. Esiteks puudutas nimetatud rikkumine kolme tootealamrühma vähemalt kuue liikmesriigi territooriumil, st Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Madalmaad ja Austria. Teiseks kestis see rikkumine vähemalt 16. oktoobrist 1992 kuni 9. novembrini 2004. Kolmandaks seisnes tuvastatud rikkumine reas konkurentsivastastes tegevustes, „mis viitavad teatavale käitumisskeemile, mille ühine eesmärk oli piirata hinnakonkurentsi vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris”. Neljandaks, kaheksa ettevõtja tuumikrühm, mille moodustasid hagejad ning Grohe Beteiligungs GmbH (edaspidi „Grohe”), American Standard Inc. (edaspidi „Ideal Standard”), Hansa Metallwerke AG (edaspidi „Hansa”), Sanitec Europe Oy (edaspidi „Sanitec”), Duscholux GmbH & Co, Duravit AG ja Villeroy & Boch AG, osales otse, otsustavalt ja pidevalt tuvastatud rikkumises.
- 40 Mis puudutab konkreetseid asjaolusid, mille tulemusel komisjon tuvastas antud juhul ühe rikkumise olemasolu, siis võttis ta vaidlustatud otsuse põhjenduses 796 aluseks kümme tegurit, mis on toodud tagapool punktides 41–51.
- 41 Esiteks, mis puudutab ühe rikkumise toimepannud ettevõtjaid, siis osales kaheksast ettevõtjast koosnev tuumikrühm salajastes kokkulepetes mõnes või kõigis kõnealuses kuues liikmesriigis ning kuulus vähemalt ühte kolme tootealamrühma hõlmavasse kooskõlastusasutusse. Hageja, Grohe, Duscholux, Villeroy & Boch, Sanitec ja Hansa osalesid muu hulgas järgmiste kooskõlastusasutuste koosolekutel: IndustrieForum Sanitär (edaspidi „IFS”) Saksamaal, Arbeitskreis Sanitär Industrie (edaspidi „ASI”) Austrias ja Sanitair Fabrikanten Platform (edaspidi „SFP”) Madalmaades (vaidlustatud otsuse põhjenduse 796 esimene taane ja põhjendus 797 ning otsuse 1077. joonealune märkus).
- 42 Teiseks, mis puudutab ettevõtjate omavahelist kooskõlastamist, siis hõlmasid kokku kaheksa ühendust kolmest tootealamrühmast vähemalt kahe tootjaid. Kõigepealt eksisteeris väidetavalt kolm kooskõlastusasutust. Edasi, väidetavalt eksisteerisid toodetevahelised ühendused Itaalias, st Euroitalia ja Michelangelo, ning Belgias, nt Amicale du sanitaire ja kontsern Home Comfort Team (edaspidi „HCT”). HCT üritas väidetavalt laiendada oma tegevust kolmele tootealamrühmale, seejuures olgu täpsustatud, et see tegevus puudutas tollal neist kahte. Viimaseks, kolmest tootealamrühmast mitut puudutavad arutelud toimusid sageli spetsialiseerunud ühenduste raames, nagu Saksa keraamiliste toodete ühenduste Fachverband Sanitär-Keramische Industrie (edaspidi „FSKI”) ja Arbeitsgemeinschaft Sanitärarmaturenindustrie (edaspidi „AGSI”) kahel koosolekul, mis toimusid 2002. ja 2003. aastal ning mille käigus arutasid osalejad ka kraanide ja toruliitmike hinnatõuse. Lisaks, kolme tootealamrühma vahelisi tihedaid seoseid kinnitavad ettevõtjatevahelised kahepoolsed kontaktid. Näiteks, Hansgrohe üks juht mõõnis, et ta püüdis alati saada konkurentidelt hinnateavet, kuid ka teavet kogu tootmisharu kohta, et teha oma otsuseid „kindlamalt”. Neid koosolekuid ja kontakte arvestades leiab komisjon, et asjassepuutuvad tootjad pidasid kehtestatud mehhanismi tõhususe tagamiseks või selle ebatõhususe tuvastamiseks ärihuvides vajalikuks kooskõlastada oma vastavaid hinnatõuse ühises raamistikus (vaidlustatud otsuse põhjenduse 796 esimene taane ja põhjendused 798–802 ja 813 ning otsuse 1104. joonealune märkus).
- 43 Kolmandaks, mis puudutab kolme tootealamrühma turustamise struktuuri ja üksikasjalikku korda, siis annavad tootmisharu toimimine ja eelkõige kolmetasandilise turustamise süsteemi hulgimüüjate roll tunnistust nendevahelistest objektiivsete sidemete olemasolust. Nimelt, kõigi kolme kõnealuse alamrühma tooteid müüvad hulgimüüjad on kolme vaatlusaluse alamrühma tootjate ühised kliendid. Järelikult oli tootjatel tugev stiimul oma üldist käitumist ja hinnapoliitikat hulgimüüjate suhtes kooskõlastada. Kõnealuses salajases tegevuses osalejad olid teadlikud, et nad osalesid iga-aastases hinnakooskõlastuses, mis puudutas samu kliente ja mis toimus tavaliselt korduva skeemi alusel, et oleks võimalik „vastata tõhusamalt läbirääkimistel hulgimüüjatega”, mis toimusid igal aastal. Kooskõlastamine toimus siseriiklikul tasandil, kuna hulgimüüjad, kellega kõik tootjad pidid läbirääkimisi pidama, asusid enamuse ajast siseriiklikul tasandil (vaidlustatud otsuse põhjenduse 796 kolmas taane ning põhjendused 803–805).

- 44 Neljandaks, hinnatõusude kooskõlastustegevust reguleerivate mehhanismide osas jõudis komisjon järeldusele, et need olid üldiselt korraldatud sama moodi ja samal ajal kõikides liikmesriikides kõigi kolme tootealamrühma puhul. Nende tootjad rakendasid kõikides liikmesriikides ühist praktikat, mis seisnes konkurentidega süstemaatiliselt oma protsentides väljendatud hinnatõusuprognoside vahetamises tulevaseks hinnatsükliks, tavaliselt enne nende hindade klientidele teatamist ja enne nende kehtima hakkamist. See tegevus leidis üldjuhul aset ühenduste regulaarsetel koosolekutel, mida korraldati keelatud kokkuleppe kogu perioodil ning mille käigus edastasid osalejad oma hinnatõusud (vaidlustatud otsuse põhjendused 806–809).
- 45 Viiendaks, hinnatõusu kooskõlastamist täiendav konkurentsivastane tegevus seisnes kas konkreetsete sündmustega seoses kokkulepete sõlmimises või tundliku äriteabe vahetamises samal ajal ja sarnasel viisil eri liikmesriikides asuva mitme ühenduse raames. See tegevus kinnitab keelatud kokkuleppe intensiivsust ja stabiilsust. Näiteks 2004. aastal leppisid osalejad kokku Belgias, Saksamaal, Prantsusmaal, Itaalias ja Austrias, et tõsta oma hindu toorainehinna tõusust tulenevalt. 2002. aastal leppisid tootjad euro kasutuselevõtu arvessevõtmiseks kokku uute hinnaskaalade kehtestamise ajakavas. Tundliku teabe vahetamine seisnes peamiselt värske müügiandmete vahetamises üldiselt protsentides väljendatud tõusude või languste vormis võrreldes varasema viiteperioodiga, ning sageli tulevaste kuude müügiprognooside vahetamises. See tegevus puudutas samu liikmeid kui hindade kehtestamise tegevus ning seda korraldati samades ühendustes (vaidlustatud otsuse põhjendused 810–813).
- 46 Kuuendaks, piiriüleste sidemete osas märgib komisjon kõigepealt, et ühes liikmesriigis korraldatud hinnaarutelud kutsusid mõnikord esile ka hinnatõusuarutelud teistes liikmesriikides. Näiteks Saksa spetsialiseerunud ühenduse Arbeitskreis Duschabtrennungen (edaspidi „ADA”) sõlmitud dušikabiine puudutavad hinnatõusu kokkulepped kutsusid esile hindade kooskõlastamise Austria ühenduses Arbeitskreis Sanitärindustrie (edaspidi „ASI”) 2000. aastal. Edasi, turutingimused eri liikmesriikides olid väidetavalt omavahel tihedalt seotud. Näiteks Austrias toimusid 2001. aastal hindade puhul katsed juhendada Saksamaa hindadest. Viimaseks, suurte ettevõtjate Saksamaal asuvad tüdarettevõtjad, kes osalesid keelatud kokkuleppes, edastasid mitte ainult selle liikmesriigi hindu, kelle riiklik ühendus koosoleku korraldas, vaid ka teiste liikmesriikide hindu (vaidlustatud otsuse põhjendused 818–823).
- 47 Lisaks, piiriüleste seoste ja hindade tsentraliseeritud kehtestamise olemasolu mitmes liikmesriigis tegutsevates ettevõtjates selgitab muu hulgas liikmesriikidevahelise kaubanduse oluline maht, nagu see on kraanide ja toruliitmike puhul. See oluline kaubanduse maht kinnitab seda, et konkurentsivastaste kokkulepete rakendamine võimaldas asjaomaste ettevõtjate vahel luua sünergiat (vaidlustatud otsuse põhjendused 824–833).
- 48 Seitsmendaks, mis puudutab ettevõtjates hindade tsentraliseeritud kehtestamist, siis enamus tuvastatud rikkumises osalenud rahvusvahelisi ettevõtjaid kohaldasid tsentraliseeritud hinnapoliitikat, mida kontrollis iga kontserni peakorter. Eelkõige oli nende rahvusvaheliste ettevõtjate peakorterite ülesanne kindlaks määrata alghinnad, nähes ette ka hinnavaheemikud, mis võimaldavad siseriiklikel tüdarettevõtjatel oma hindu kohandada, arvestades teavet, mis neil oli oma konkurentide kohta siseriiklikul tasandil. Näiteks Hansgrohe raames oli Saksamaal asuva hinnastrategiabüroo ülesanne kehtestada hinnad, võttes arvesse teavet turu kohta ja Euroopa Liidus asuvat tüdarettevõtjalt kogutud teavet. Nendel ühenduste koosolekutel osalenud väikesi sõltumatuid tootjaid mõjutas koosolekutel aset leidnud hinnateabe vahetamine (vaidlustatud otsuse põhjendused 834–844).
- 49 Kaheksandaks, mis puudutab objektiivseid seoseid kolme tootealamrühma vahel, siis olevat iga alamrühma puhul tegemist vannitoa seadmete ja -sisustuse toodetega, mida Hansgrohe määratleb kui vannitoas „nähtavate” toodete hulka kuuluvad. Objektiivseid seoseid nende kolme tootealamrühma vahel on ka kaudselt mõõndud, kuna ühenduste koosolekud hõlmasid kahte või kolme tootealamrühma ning tootjatel oli ühine klientuur. Lisaks, asjaomased ettevõtjad mõõnsid, et need kolm tootealamrühma olid üksteist täiendavad; see kinnitab nendevaheliste objektiivsete seoste esinemist (vaidlustatud otsuse põhjendused 845 ja 846).

- 50 Üheksandaks, mis puudutab hindade kooskõlastamismehhanismi stabiilsust ajas, siis märgib komisjon, et kõnealused salajased kokkulepped jätkusid sama korduva mehhanismi kohaselt isegi pärast teatavate liikmete lahkumist. Sellega seoses märgib komisjon näitena, et Hansa lõpetas 1999. aastal oma osalemise Itaalia ühenduses Michelangelo, mis tegeles nii kraanide ja toruliitmike kui ka keraamiliste toodetega, jätkates samas osalemist ühenduses Euroitalia, mis tegeles kraanide ja toruliitmikega ning vähemal määral keraamiliste toodetega (vaidlustatud otsuse põhjendused 801 ja 847 ning otsuse 1176. joonealune märkus).
- 51 Kümnendaks, mis puudutab juhtkonna osalemist, mobiilsust ja töökohustusi, siis on mitu näidet esindajate kohta, kes liikusid ühest tuvastatud rikkumises osalenud ettevõtjast teise või kellel oli töökohustusi seoses mitme liikmesriigiga või kes osalesid mitmes liikmesriigis korraldatud mitme ühenduse salajastel koosolekutel. Need tegurid kinnitavad komisjoni järeldusi, mis puudutavad nimetatud rikkumise mitut toodet hõlmavat laadi ja selle suurt geograafilist ulatust. Näiteks, [V.] Sanitecist viibis kohal SFP salajastel koosolekutel Madalmaades ning kontserni Vitreous China Group (edaspidi „VCG”) salajastel koosolekutel Belgias. See võimaldas tal teavitada teisi konkurente aruteludest igas ühenduses. [D.] esindas Ideal Standardit ASI-s ja osales aruteludes, mis peale keraamiliste toodete puudutasid ka kraane ja toruliitmikke (vaidlustatud otsuse põhjendused 848 ja 849 ning 1177.–1180. joonealune märkus).
- 52 Teisalt analüüsis komisjon vaidlustatud otsuses nimetatud ettevõtjate, sh hagejad, osalemist kõnealuses ühes rikkumises (vaidlustatud otsuse põhjendus 850).
- 53 Esiteks, komisjoni sõnul näitavad asjaolud, et hagejad, Grohe, Ideal Standard, Sanitec, Hansa, Villeroy & Boch, Duscholux ja Duravit olid üldisest salajasest tegevusest teadlikud, kuna nad teadsid või pidid mõistlikult ette nägema, et tuvastatud rikkumine puudutas vähemalt kolme tootealamrühma, arvestades seda, et nad olid vähemalt ühe kooskõlastusasutuse liikmed, et nad olid ka mitme toodetevahelise ühenduse liikmed ning et nad olid esindatud vähemalt kolmes liikmesriigis ja spetsialiseerunud ühenduses, mille vahendusel sõlmisid nad kontakte teiste ettevõtjatega, kes samuti tegutsesid tuvastatud rikkumise raames mitmes liikmesriigis (vaidlustatud otsuse põhjendus 852).
- 54 Teiseks, hagejad, Grohe, Ideal Standard ja eelkõige Sanitec olevat kõik oma siseriiklike tütaretevõtjate vahendusel osalenud ühenduste salajastel koosolekutel kuues asjaomases liikmesriigis. Lisaks, nad osalesid kõik vähemalt ühe kooskõlastusasutuse salajastel koosolekutel ning sageli mitme toodetevahelise ühenduse koosolekutel. Nad kõik olid otseselt seotud tuvastatud rikkumisega seoses kolme tootealamrühmaga, mida nende tegevus puudutas. Komisjon täpsustab, et hagejad olid IFS-i, ASI ja SFP ning Madalmaades asuva Stichting Verwarming en Sanitair (edaspidi „SVS”) liikmed. Need neli kooskõlastusasutust hõlmasid seega kolme tootealamrühma. Nad olid ka liikmed toodetevahelistes ühendustes Euroitalia, HCT ja Amicale du sanitaire, mis hõlmasid seega vähemalt kahte tootealamrühma (vaidlustatud otsuse põhjendus 853).
- 55 Edasi, eespool punktides 39–54 esitatud komisjoni hinnanguid arvestades tuleb analüüsida, kas ta järeldas õigesti, et kõnealune tegevus moodustas ühe rikkumise; hagejad vaidlevad sellele vastu.
- 56 Eelnevalt tuleb esiteks märkida, et kuigi hagejad väidavad käesoleva hagi põhjenduseks esitatud ainsas väites, et nad ei osalenud ühes rikkumises, märgivad nad seevastu esiteks, et nad ei vaidlusta asjaolusid, mille nad eelnevalt haldusmenetluses omaks võtsid, ning teiseks tunnistavad nad ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 rikkumist. Neid asjaolusid arvestades tuleb vaidlustatud otsuses esitatud faktiliste asjaolude alusel, mida hagejad käesoleva hagi raames ei vaidlusta, analüüsida, kas komisjon leidis õigesti, et nad osalesid ühes rikkumises, mis hõlmab kolme tootealamrühma ja mitte ainult kahes eraldiseisvas rikkumises, mis puudutavad kahte tootealamrühma, mida nad toodavad ja turustavad, st kraanid ja toruliitmikud ning dušikabiinid.

- 57 Teiseks, oluline on toonitada, nagu komisjon sisuliselt möönis kohtuistungil Üldkohtu suulistele küsimustele vastuseks esitatud märkustes, et tal ei ole mingit erilist hindamisruumi selle kindlakstegemisel, kas õigusvastane tegevus on osa ühest rikkumisest või mitte. Lisaks peab Üldkohus täielikku kontrolli teostama mitte ainult asjassepuutuva rikkumise suhtes kohaldatavatest normidest kinnipidamise üle, vaid ka nende asjaolude üle, mille tulemusel komisjon tuvastas selle rikkumise või välistas selle kvalifikatsiooni, nagu antud asjas kvalifitseerimine üheks rikkumiseks.
- 58 Käesolevas asjas tuleb leida, et komisjoni aluseks võetud kümme faktilist asjaolu, mis on esitatud eespool punktides 41–51, viivad kogumis hinnatuna järeldusele, et esiteks on tegemist ühe rikkumisega ja teiseks, et hagejad osalesid selles rikkumises.
- 59 Esiteks, mis puudutab ühe rikkumise esinemise järeldust, siis esiteks tuleb tõdeda, et sisuliselt tegi komisjon kindlaks asjaomaste ettevõtjate järgitava üldise plaani kui plaani, mille ainus eesmärk oli võimaldada vannitoa tootmiseks üksteist täiendava kolme kõnealuse tootealamrühma tootjatel kooskõlastada sama kolmetasandilise turustussüsteemi raames nende hindade tõuse, mida nad võtsid hulgimüüjatelt, kes olid nende ühised kliendid. Selline hinnang tuleneb järeldustest, mille komisjon tegi vaidlustatud otsuse põhjenduse 793 neljandas taandes, mis on osaliselt esitatud eespool punktis 39, põhjenduse 793 kolmandas taandes ning sama otsuse põhjendustes 803–805, mis on osaliselt esitatud eespool punktis 43. Seda hinnangut kinnitab veel komisjoni analüüs, mille kohaselt oli kõnealuse õigusvastase tegevuse eesmärk – nagu hagejad möönsid mitte ainult haldusmenetluses (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 931 ja otsuse 934. joonealune märkus), vaid ka kohtuistungil vastuseks Üldkohtu küsimustele – olla üksmeelselt esindatud suhetes hulgimüüjatega, kellel oli oluline läbirääkimisjõud, arvestades vajadust esitada viimati nimetatutele samal ajal aastas hinnad, mida neile kolme tootealamrühma osas kohaldatakse.
- 60 Teiseks, komisjon tõi kõnealuste õigusvastaste tegevuste vahel esile mitu täiendavuse seost, mis tõendavad eelmises punktis kirjeldatud üldise plaani olemasolu. Nimelt on objektiivselt tõendiks selle üldise plaani rakendamise kohta sisuliselt asjaolu, et kõigepealt kõnealuse tegevuse viis ellu arvestatava suurusega ühtne rühm ettevõtjaid (vt vaidlustatud otsuse põhjendused 796 ja 797, mis on ära toodud eespool punktis 41), kelle tegevus puudutas kolmest tootealamrühmast kahte (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 801, mis on ära toodud eespool punktis 42), mis kuulusid samasse tegevussektorisse ja olid üksteist täiendavad (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 845, mis on ära toodud eespool punktis 49). Edasi, selle ettevõtjate tuumikrühma rakendatud konkurentsivastane tegevus toimus mitme ühise kooskõlastusasutuse ja toodetevahelise ühenduse raames, neil oli ühine eesmärk tõsta nii igal aastal kui ka konkreetsete sündmuste korral kolmest tootealamrühmast ühe või mitme hindu (vt vaidlustatud otsuse põhjendused 810–813, mis on ära toodud eespool punktis 45), ning osalejate arvates tuli hinnatõuse kooskõlastada selleks, et ühised kliendid neid aktsepteeriks (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 813, mis on ära toodud eespool punktis 42). Viimaseks, nimetatud õigusvastane tegevus viidi ellu sama üksikasjaliku korra kohaselt ja sama sagedusega (vaidlustatud otsuse põhjendused 806–809, mis on ära toodud eespool punktis 44) ning teatavatel juhtudel samade töötajate vahendusel, kelle ülesanne oli need ellu viia mitme tootealamrühma osas mitmel territooriumil (vt vaidlustatud otsuse põhjendused 848 ja 849, mis on ära toodud eespool punktis 51).
- 61 Teiseks, seoses hagejate osalemisega kõnealuses ühes rikkumises märkis komisjon õigesti, et kuna hagejad olid koos teiste vaidlustatud otsuses karistatud ettevõtjatega kooskõlastusasutuste ja toodetevaheliste ühenduste liikmed (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 853, mis on esitatud eespool punktis 54), siis tuli nende osas leida vähemalt, et nad olid teadlikud kolme tootealamrühma puudutavast kogu õigusvastasest tegevusest, mistõttu tuli neile nimetatud ühe rikkumise eest karitus määrata.
- 62 Neid asjaolusid arvestades tuleb asuda seisukohale, et komisjon tuvastas õigesti ühe rikkumise olemasolu ja hagejate osalemise selles rikkumises.

63 Eespool punktides 59–62 esitatud kaalutlusi arvestades tuleb üksteise järel analüüsida hagejate argumente, millega soovitakse väita esiteks, et teatavad faktilised asjaolud, mille komisjon jättis arvesse võtmata, seavad antud juhul ühe rikkumise olemasolu kahtluse alla, ning teiseks, et need kümme faktilist asjaolu, mille ta arvesse võttis, ei võimalda ühe rikkumise olemasolu tuvastada.

Hagejate argumendid, mis puudutavad faktilisi asjaolusid, mille komisjon jättis vaidlustatud otsuses arvesse võtmata

64 Hagejad esitavad neli peamist argumenti, milles väidetakse, et teatavad faktilised asjaolud, mille komisjon jättis arvesse võtmata, seavad ühe rikkumise olemasolu kahtluse alla.

65 Komisjon vaidleb nendele argumentidele vastu.

66 Esiteks, hagejad väidavad, et kolm tootealamrühma erinevad üksteisest ja et need kuuluvad eri turgudele, kuna need ei ole üksteisega asendatavad.

67 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et asjaolu, mille suhtes pooled on nõus, et kolm tootealamrühma kuuluvad eri turgudele, ei välista ühe rikkumise olemasolu. Nimelt, nagu nähtub eespool punktis 22 esitatud kohtupraktikast, eeldab ühe rikkumise olemasolu tuvastamine juba oma määratluselt seda, et konkurentsivastane tegevus puudutab eri kaupu, teenuseid või territooriume. Teiseks, antud asjas, nagu märkis kohtuistungil õigesti komisjon vastuseks Üldkohtu küsimustele, siis asjaolu, et kõnealune õigusvastane tegevus puudutab kõiki „nähtavaid” tooteid, mis vannitubade tootmiseks on üksteist täiendavad, on objektiivne tõend selle kohta, et asjaomastel ettevõtjatel oli huvi kooskõlastada oma õigusvastane tegevus enda ühiste klientide suhtes. Sellega seoses tuleb märkida, et hagejad ei esitanud ühtegi argumenti, et vaidlustada eelkõige vaidlustatud otsuse põhjenduses 805 toodud komisjoni järeldust, mille kohaselt kooskõlastasid kraanide ja toruliitmike tootjad oma konkurentsivastast tegevust selleks, et kaitsta ühiselt oma huve ja „olla üksmeelselt esindatud” suhetes hulgimüüjatega. Nendest järeldustest tuleneb, et hagejate argument selle kohta tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

68 Teiseks väidavad hagejad, et ükski vaidlustatud otsuse 17-st adressaadist ei tootnud ega turustanud kolme tootealamrühma kuuluvaid tooteid ning et neist ainult viie tegevus oli seotud kahe tootealamrühmaga.

69 Esiteks tuleb sellega seoses rõhutada, et komisjon ei asunud vaidlustatud otsuses seisukohale, et 17 ettevõtjat, kellele ta karistuse määras, panid toime ühe rikkumise. Nimelt, mõne vaidlustatud otsuses nimetatud ettevõtja puhul, nt Itaalia ettevõtjad Cisal Rubinetteria SpA, Mamoli Rubinetteria SpA, Rubinetterie Teoerema SpA, RAF Rubinetteria SpA ja Zucchetti Rubinetteria SpA, leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 879, et neid ei saanud pidada ühes rikkumises osalenuks, kuna tal ei olnud tõendeid, et nad osalesid väljaspool Itaaliat kolme tootealamrühma puudutavates aruteludes. Seevastu tegi komisjon vaidlustatud otsuses kindlaks, et ettevõtjate tuumikrühm, mis koosnes vähemalt viiest ettevõtjast, sh hagejad, tootsid kolmest tootealamrühmast kahte kuuluvaid tooteid, ning et need ettevõtjad osalesid kooskõlastusasutuste ja toodetevaheliste ühenduste raames õigusvastases tegevuses, mis suuremas osas kuuest liikmesriigist või kõigis neist puudutas vastavalt kolme ja kahte tootealamrühma (vt vaidlustatud otsuse põhjendused 792, 853 ja 854). Selle ettevõtjate tuumikrühma osalemine eri õigusvastases tegevuses kaldub tõendama seega üldise plaani olemasolu, vaatamata sellele, et kõik asjaomased ettevõtjad ei tootnud kolme alamrühma kuuluvaid tooteid.

70 Teiseks, samuti tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata hagejate argument, milles nad väidavad, et välja arvatud erakorralistel asjaoludel, mis käesolevas asjas ei ole täidetud, ei saa komisjon tuvastada nende osalemist ühes rikkumises seoses tootealamrühmadega, kui nad neid tooteid ei tooda. Nimelt, kõigepealt argument, mis puudutab seda, kas ettevõtja, kes ei tooda keraamilisi tooteid, saab osaleda neid tooteid hõlmavas rikkumises, ei puuduta küsimust, kas kolme tootealamrühma puudutava ühe rikkumise esinemise tingimused on täidetud. Edasi, nagu tuleneb eespool punktis 25 viidatud

kohtupraktikast, võidakse ettevõtja igal juhul vastutusele võtta rikkumise eest, mis hõlmab osaliselt tooteid, mida ta ei tooda, kui ta oli teadlik kõikidest teiste keelatud kokkuleppes osalejate kavandatavatest või elluviidud õigusvastastest tegevustest samadel eesmärkidel.

- 71 Kolmandaks, hagejad väidavad, et rikkumise raskuskese oli iga kolme tootealamrühma puhul erinev. Nad on seisukohal, et kuigi mõned vaidlustatud otsuses kirjeldatud tegevused puudutasid rohkem kui ühte kolmest tootealamrühmast, oli asjaolu, et kõnealune rikkumine hõlmas mitut neist alamrühmadest, piisav, et seda üheks rikkumiseks kvalifitseerida. Sellega seoses esitavad nad kaks argumentide seeriat.
- 72 Esimeses argumentide seerias väidavad hagejad, et nii hinnatõusude iga-aastane kooskõlastamine kui ka tundliku äriteabe vahetamine puudutas peamiselt ühtainust kolmest tootealamrühmast ning hõlmas ainult mõnda kuuest asjaomasest liikmesriigist.
- 73 Kõigepealt tuleb sellega seoses tõdeda, et isegi kui – nagu hagejad väidavad – suurem osa kutseühenduste koosolekutest puudutas ainult ühte tootealamrühmadest ühes liikmesriigis, ei sea see kahtluse alla järeldust, et asjaomased ettevõtjad kooskõlastasid oma konkurentsivastast tegevust kolmest tootealamrühmast igähe puhul.
- 74 Edasi tuleb märkida, et nagu hagejad oma menetlusdokumentides möönavad, toimus kolme tootealamrühma hinnatõusude kooskõlastamine ASI ja SFP ning IFS-i raames vähemalt aeg-ajalt. Neid asjaolusid arvestades ei muuda see, et mitut toodet hõlmav kooskõlastamine oli vähene või lausa puudus kolmest tootealamrühmast mõne puhul teistes asjassepuutuvates liikmesriikides, st Belgia, Prantsusmaa ja Itaalia, sellise mitut toodet hõlmava kooskõlastamise esinemise järeldust Saksamaal, Madalmaades ja Austrias.
- 75 Lisaks, vastupidi hagejate väidetule näitab see asjaolu, et nad möönsid, et niisuguste konkreetsete sündmustega nagu euro kasutuselevõtu, toorainehindade tõusu või maanteemaksu kehtestamisega seotud konkurentsivastane tegevus seisnes kooskõlastatud hinnatõusudes, täiendavuse seoste esinemist iga tootealamrühma puudutava konkurentsivastase tegevuse vahel, isegi kui see tegevus oli regulaarse hinnatõusukooskõlastamise tegevusega võrreldes teisejärguline. Sama käib ka tundliku äriteabe vahetamise kohta, mille osas hagejad möönavad sõnaselgelt, et see puudutas mitut kolmest tootealamrühmast. See, kas see tegevus on iga-aastase hinnatõusukooskõlastamisega võrreldes teisejärguline, ei mõjuta kõnealuse tegevuse kvalifitseerimist „üheks rikkumiseks”.
- 76 Viimaseks, nagu toonitab komisjon õigesti menetlusdokumentides, on asjaolu, et hagejad esitasid 2002. aasta koostööteatise alusel trahvide eest kaitse saamise taotluse kõikide „vannitoa seadmete ja sisustuse” sektori toodete jaoks, nagu on märgitud eespool punktis 5, ühe rikkumise tuvastamiseks asjassepuutuv faktiline asjaolu. Vastupidi sellele, mida hagejad kinnitasid vastuseks Üldkohtu küsimustele kohtuistungil, näitab selline asjaolu vähemalt seda, et nad olid seisukohal, et kõnealune kraane ja toruliitmikke ning dušikabiine puudutav tegevus, milles nad otseselt osalesid, oli omavahel seotud ning oli osa ühest ja samast rikkumisest.
- 77 Eespool punktis 72 esitatud hagejate esimene argumentide seeria tuleb seega põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 78 Teises argumentide seerias väidavad hagejad, et rikkumiste kestus varieerus kolmest tootealamrühmast igähe puhul nii Belgias, Saksamaal, Prantsusmaal kui ka Itaalias. Nad märgivad, et ühte rikkumist, mis hõlmab kolme tootealamrühma ja mis sai alguse 1994. aastal, ei saa esineda, kuna Saksamaal sai kraane ja toruliitmikke puudutav rikkumine alguse alles 1998. aastal ning keraamilisi tooteid puudutav rikkumine alles 2000. aastal.

- 79 Sellega seoses olgu märgitud, et esiteks ei asunud komisjon kuidagi seisukohale, et üks rikkumine pandi toime seoses kolme tootealamrühmaga kõikides liikmesriikides alates kõige varem 12. oktoobrist 1994 kuni 9. novembrini 2000, vaid ta leidis, et üks rikkumine arenes ja kohanes ajapikku sel ajavahemikul sõltuvalt asjassepuutuvast liikmesriigist. Selline tõdemus nähtub vaidlustatud otsuse artiklist 1, kus komisjon märkis täpselt ajavahemikud ja territooriumid, kus karistuse saanud ettevõtjad osalesid eri õigusvastastes tegevustes, mis puudutasid igäühte kolmest tootealamrühmast ning kuulusid ühe rikkumise hulka. Teiseks, asjaolu, et kõnealune õigusvastane tegevus sai alguse eri kuupäevadel olenevalt asjassepuutuvatest liikmesriikidest ja tootealamrühmadest, ei mõjuta kuidagi järeldust, et kõnealuseid tooteid puudutavad õigusvastased tegevused kattusid mitmel juhul esemeliselt, geograafiliselt ja ajalisel, mida hagejad pealegi ei vaidlusta. Mis puudutab eelkõige hagejaid, siis võib seega märkida, nagu tuvastas komisjon vaidlustatud otsuse tabelis D, et nad osalesid õigusvastases tegevuses Belgias, Saksamaal, Prantsusmaal ja Austrias seoses kahe tootealamrühmaga, millele nende tegevus vastas, eri kestusega perioodidel, kuid üks osa rikkumisperioodist on nende puhul siiski sama, st 16. oktoobrist 1992 kuni 15. juulini 2004.
- 80 Eespool punktis 78 esitatud hagejate teine argumentide seeria tuleb seega põhjendamatu tõttu tagasi lükata.
- 81 Neljandaks, hagejad väidavad, et pelk teadmine, et käimas võib olla konkurentsivastane tegevus antud asjas kolmest tootealamrühmast ühes, mis vastab toodetele, mida asjaomased ettevõtjad ei tootnud, ei saa kaasa tuua kahe eraldiseisva rikkumise ümberkvalifitseerimist üheks rikkumiseks. Nad märgivad eelkõige, et isegi kui teatud juhtudel võisid nad „kahtlustada võimalikku iga-aastast hindade kooskõlastamist ka keraamiliste toodete sektoris”, ei olnud nad teadlikud õigusvastasest tegevusest, mis toimus nimetatud tooteid hõlmavates spetsialiseerunud ühendustes.
- 82 Sellega seoses tuleb siiski tõdeda, et nagu märgib komisjon, tunnistavad hagejad oma menetlusdokumentides sõnaselgelt, et hinnatõusude kooskõlastamine toimus kahe kooskõlastusasutuse raames, kuhu hagejad kuulusid, st ASI ja SFP. Neid asjaolusid arvestades võis komisjon põhjendatult leida, et hagejad olid vähemalt teadlikud konkurentsivastasest tegevusest seoses keraamiliste toodetega, mida nad ei tootnud. Neil asjaoludel pidas komisjon hagejaid kõnealuse ühe rikkumise eest vastutavaks eespool punktides 24–26 viidatud kohtupraktika kohaselt.
- 83 See argument tuleb seega põhjendamatu tõttu tagasi lükata.
- 84 Kõiki eespool punktides 66–83 tehtud järeldusi arvestades tuleb järeldada, et ükski hagejate neljast argumentist asjaolude kohta, mida nad peavad eraldiseisvate rikkumiste esinemise objektiivseteks tõenditeks, olenemata sellest, kas neid võetakse arvesse eraldi või koos, ei lükka ümber komisjoni järeldust, mille kohaselt esines üks rikkumine, milles hagejad osalesid. Hagejate selle kohta esitatud kogu argumentatsioon tuleb seega põhjendamatu tõttu tagasi lükata.
- Hagejate argument, mis puudutab faktilisi asjaolusid, mida komisjon võttis vaidlustatud otsuses ekslikult arvesse
- 85 Hagejad väidavad, et ükski kümnest tõendist, mida komisjon võttis vaidlustatud otsuses arvesse ja mida on meenutatud eespool punktides 41–51, ei võimalda tuvastada ühe rikkumise olemasolu.
- 86 Komisjon vaidleb sellele argumentatsioonile vastu.
- 87 Esiteks, hagejad väidavad, et komisjoni hinnang, mis on esitatud vaidlustatud otsuse põhjenduses 797 ja mida on meenutatud eespool punktis 41 ning mille kohaselt oli olemas ettevõtjate tuumikrühm, ei võimalda tuvastada ühe rikkumise olemasolu, kuna ükski neist ei tooda kolme alamrühma kuuluvaid tooteid ega ole osalenud keelatud kokkuleppes kuues kõne all olevas liikmesriigis.

- 88 Sellega seoses piisab, kui meenutada, et nagu on näidatud eespool punktis 70, ei lükka asjaolu, et kõik vaidlustatud otsuses karistuse saanud ettevõtjad ei tootnud kõigisse kolme tootealamrühma kuuluvaid tooteid ning seda kõikides asjaomastes liikmesriikides, ümber järeldust, et eksisteeris väike, kuid ühtne vähemalt viiest ettevõtjast koosnev rühm, kes oli seotud sama ühiste klientide hindade kooskõlastamise tegevusega, mis puudutas kahte kolmest tootealamrühmast ja territooriumist, samadel territooriumidel asutatud ühistes ühendustes. Ent see tegur näitab, et vähemalt osade vaidlustatud otsuses karistuse saanud ettevõtjate jaoks oli elluviidud õigusvastane tegevus osa üldisest plaanist, mis kujutas endast ühte rikkumist.
- 89 Hagejate esimene argument tuleb seega põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 90 Teiseks, hagejad väidavad, et komisjoni hinnang, mis on esitatud vaidlustatud otsuse põhjenduses 798 ja mida on meenutatud eespool punktis 42 ning mille kohaselt osales ettevõtjate tuumikrühm salajastes kokkulepetes kõikides või osades liikmesriikides ja kuulus kooskõlastusasutusse, on eksitav. Nimelt väidavad nad, et vaidlustatud otsuses nimetatud 13-st ühendusest ainult kolm kooskõlastusasutust hõlmasid kolme tootealamrühma ja ainult kolme muud toodetevahelist ühendust võis pidada kahte kolmest tootealamrühmast hõlmavaks. Lisaks, need asutused ja ühendused hõlmasid peale kolme tootealamrühma palju muid tootealamrühmasid.
- 91 Kõigepealt tuleb märkida, et isegi kui pidada tõendatuks, nagu väidavad hagejad, et eksisteeris vaid kolm kooskõlastusasutust ja kolm toodetevahelist ühendust, mitte kaheksa kolmest tootealamrühmast vähemalt kahte hõlmavat ühendust, nagu märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduse 796 teises taandes, ei lükka see ümber järeldust, et kõnealune õigusvastane tegevus viidi ellu ja seda kooskõlastati vähemalt osaliselt samade kutseühenduste raames.
- 92 Edasi, see, nagu märgivad hagejad, et mõned neist kooskõlastusasutustest ja toodetevahelistest ühendustest hõlmasid ka neid tootealamrühmasid, mida vaidlustatud otsus ei käsitle, ei sea kahtluse alla järeldust, et need asutused ja ühendused kooskõlastasid mitme vaidlustatud otsuses nimetatud kolme tootealamrühma konkurentsivastast tegevust.
- 93 Viimaseks, faktilised asjaolud kummutavad hagejate argumendi, mille kohaselt ei näita komisjoni toimikus sisalduvad dokumendid, et spetsialiseerunud ühenduste liikmeks olnud ettevõtjad huvitusid muudest tootealamrühmadest kui need, millega seoses nad peamiselt kokku tulid. Selles suhtes tuleb esiteks tõdeda, et hagejad ei esita ühtegi konkreetset argumenti, et lükata ümber näiteks komisjoni järeldus, mis on toodud vaidlustatud otsuse põhjenduses 801 ja mille kohaselt andsid Saksamaal ADA liikmed, kes tegelesid dušikabiinidega, AGSI liikmetele, kes tegelesid kraanide ja toruliitmikega, teada enda kavatsusest tõsta oma hindu euro kasutuselevõtu puhul. Hagejate esitatud argument, mille kohaselt ei ole selline teadaandmine antud asjas oluline, kuna see puudutab teabe edastamist konkreetse sündmuse korral, tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata. Nimelt ei lükka niisugune argument ümber järeldust, et eri tootealamrühmasid puudutavate ühenduste vahel toimus teabevahetus. Teiseks on oluline märkida, et hagejad ei vaidlуста mujal tehtud komisjoni järeldusi, näiteks vaidlustatud otsuse põhjenduses 800, millest nähtub, et Euroitalia liikmed osalesid aruteludes, mis puudutasid peamiselt kraane ja toruliitmikke, kuid nad hoidsid end teisejärguliselt kursis ka keraamiliste toodete teemaga.
- 94 Seega tuleb hagejate teine argument põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 95 Kolmandaks, seoses vaidlustatud otsuse põhjenduses 803 esitatud ja eespool punktis 43 meenutatud komisjoni hinnanguga, mis puudutab ühise turustamise struktuuri ja üksikasjaliku korra olemasolu, märgivad hagejad, et nad ei vaidlуста ühise kliendibaasi ning ühise kolmetasandilise turustussüsteemi olemasolu. Seevastu on nad seisukohal, et niisugused tegurid ei oma ühe rikkumise olemasolu kindlakstegemisel tähtsust, kuna kolm tootealamrühma on erinevad ja et hulгимүүjad ostavad palju muid tooteid peale nende, mida käsitletakse vaidlustatud otsuses.

- 96 Sellega seoses tuleb märkida, et vastupidi hagejate kinnitusele ja nagu on tuvastatud eespool punktis 60, siis asjaolu, et kolme alamrühma kuuluvate toodete tootjatel, kes on vaidlustatud otsuse adressaadid, on ühised kliendid, st vannitubade hulgimüüjad, selgitab põhjuseid, miks oli kõikide ettevõtjate huvides kooskõlastada vannitoa seadmete ja sisutuse hinnatõuse.
- 97 Lisaks, hagejate argumendid, mille nad esitasid vastuseks Üldkohtu kohtuistungil esitatud küsimustele ja mille kohaselt tulenes hinnatõusude ajakava objektiivselt tegurist, st sellest, et hulgimüüjad pidid koostama oma hinnakataloogi järgnevat aastaks, hulgimüüjad ei olnud kunagi olnud vastu hinnatõusule, mille nad kandsid igal juhul üle enda klientidele, või siis et nad ostsid ulatuslikumate alamrühmade tooteid, kui ainult vaidlustatud otsuses käsitletud kolm alamrühma, ei lükka ümber eelmises punktis meenutatud analüüsi, mille kohaselt olid tootjad, kelle tegevus kuulus kolme tootealamrühma, seisukohal, et neil oli huvi kooskõlastada oma tegevus nende hindade tõusu raames, mida nad võtsid enda ühistelt klientidelt ja mis kehtestati igal aastal.
- 98 Hagejate kolmas argument tuleb seega põhjendamatu tõttu tagasi lükata.
- 99 Neljandaks, mis puudutab konkurentsivastase tegevuse ühist struktuuri ja mehhanisme, mis on ära toodud vaidlustatud otsuse põhjenduses 806 ja mille sisu on meenutatud eespool punktis 44, siis on hagejad seisukohal, et komisjoni hinnang, mille kohaselt olid need sarnased, on vastuolus tõsiasiaga, et konkurentsivastase tegevuse kuupäevad varieerusid sõltuvalt kolmest tootealamrühmast ja asjaomastest liikmesriikidest. Lisaks, need sarnasused tulevad kolmetasandilisest turustussüsteemist endast, mille tulemusel andsid seadmete ja sisustuse tootjad hinnatõusudest teada samal ajal aastas ja protsendina hinnast.
- 100 Sellega seoses tuleb esiteks märkida sarnaselt komisjoni poolt menetlusdokumentides märgitule, et kuigi vastab tõele, et konkurentsivastase tegevuse toimumise perioodid erinesid sõltuvalt tootealamrühmadest ja asjaomastest territooriumidest, ei ole vaidlust siiski selles, et iga kolme tootealamrühma osas viidi igas liikmesriigis seoses iga-aastase hinnatõusuga ellu äärmiselt sarnased konkurentsivastased tegevused ja seda katkematult 16. oktoobrist 1992 kuni 9. novembrini 2004.
- 101 Teiseks, hagejate väited, et konkurentsivastased tegevused olid sarnased kolmetasandilise turustussüsteemi tõttu, kalduvad mitte ümber lükkama, vaid kinnitama tõdemust, et tootjatel, kelle tegevus kuulus kolme tootealamrühma, oli ühine huvi kooskõlastada oma hinnatõusupraktika.
- 102 Seega tuleb hagejate neljas argument põhjendamatu tõttu tagasi lükata.
- 103 Viiendaks, mis puudutab vaidlustatud otsuse põhjenduses 810 esitatud ja eespool punktis 45 meenutatud komisjoni hinnangut, siis väidavad hagejad, et konkreetsete sündmustega seotud õigusvastase tegevuse sarnasus ei puutu asjasse, kuna see on vaid teisejärguline, sest see ei puudutanud kunagi vaidlustatud otsuses nimetatud kuut liikmesriiki ja kuna see ei hõlmanud alati kolme tootealamrühma.
- 104 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et hagejad ei vaidlusta komisjoni hinnanguid, mis on toodud eeskätt vaidlustatud otsuse põhjenduses 811 ja mille kohaselt kooskõlastasid tootjad oma hinnad 2004. aastal viies liikmesriigis pärast toormaterjali hinna tõusu. Teiseks, hagejad ei sea kahtluse alla ka järeldust, mille komisjon esitas näitena vaidlustatud otsuse 1104. joonealuses märkuses, teabevahetuse kohta, mis puudutas dušikabiinide ning kraanide ja toruliitmike müüki ja mis toimus 17. jaanuaril 2003 keraamiliste toodete tootjate vahel peetud kohtumise käigus. Seega kalduvad need komisjoni järeldused kinnitama ning mitte välistama seda, et vähemalt 2003. ja 2004. aastal esines kooskõlastamine asjaomaste ettevõtjate vahel eri liikmesriikides seoses kolme kõnealuse tootealamrühmaga, sh konkreetsete sündmuste korral.
- 105 Seega tuleb hagejate viies argument põhjendamatu tõttu tagasi lükata.

- 106 Kuuendaks väidavad hagejad, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 818 esitatud ja eespool punktis 46 meenutatud komisjoni hinnangud kõnealuste õigusvastaste tegevuste vahelistele piiriülestele seostele ei puutu asjasse, et kindlaks teha rikkumise ulatus osas, mis puudutas kolme tootealamrühma.
- 107 Sellega seoses tuleb tõdeda, et nagu hagejad õigesti väidavad, ei võimalda piiriüleste seoste esinemine kõnealuste õigusvastaste tegevuste vahel iseenesest tõendada, et tuvastatud rikkumine hõlmas kolme tootealamrühma. Seevastu kaldub piiriüleste seoste esinemine kinnitama, et oli vajalik, et kõnealused õigusvastased tegevused viidaks ellu kooskõlastatult nendes eri liikmesriikides, kus tootjad, kelle tegevus puudutas kolme tootealamrühma, seda tegevust läbi viisid.
- 108 Seega tuleb märkida esiteks, et kuigi piiriüleste seoste esinemine iseenesest ei ole objektiivne tõend üldise plaani kohta, kaldub see siiski käesolevas asjas teisi komisjoni esiletoodud objektiivseid asjaolusid arvestades tõendama, et kõnealuse õigusvastase tegevuse elluviimine pidi olema kooskõlastatud geograafiliselt. Teiseks, igal juhul ei lükka selline tegur ümber järeldusi, mille komisjon tegi, et tuvastada üldise plaani olemasolu.
- 109 Neid asjaolusid arvestades tuleb hagejate kuues argument seega põhjendamatusena tõttu tagasi lükata.
- 110 Seitsmendaks, mis puudutab vaidlustatud otsuse põhjendustes 818 ja 824 esitatud ja eespool punktis 48 meenutatud komisjoni hinnangut esiteks liikmesriikidevahelise kaubanduse mahu ja teiseks rahvusvahelistes ettevõtjates hindade tsentraliseeritud kehtestamise olemasolu kohta, siis leiavad hagejad, et need hinnangud ei oma tähtsust mitut toodet hõlmava rikkumise olemasolu analüüsimisel.
- 111 Tuleb tõdeda, et nagu hagejad õigesti väidavad, ei ole kumbki eelmises punktis mainitud tegur iseenesest piisav, et eraldiseisvate rikkumiste asemel tuvastada ühe rikkumise olemasolu.
- 112 Siiski on tõsi esiteks, et hindade tsentraliseeritud kehtestamine võimaldas suurtel rahvusvahelistel ettevõtjatel, kes tegutsesid toodetevahelistes ühendustes (sh ASI, IFS, Michelangelo või SFP) esindatud kolmest tootealamrühmast ühe või mitme alal, toodetevaheliste ühenduste koosolekutel saadud teavet arvesse võtta oma hindade kehtestamiseks tsentraliseeritult kõikide geograafiliste alade ja kõikide tootealamrühmade jaoks, mida nende tootmistevõime puudutas. Teiseks on samuti tõsi, et liikmesriikidevahelise kaubanduse maht näitab, et kõnealune õigusvastane tegevus hõlmas mitut riiki.
- 113 Seega kalduvad eelmises punktis nimetatud kaks tegurit komisjoni esile tõstetud ja eespool punktides 41–45 loetletud tõendeid arvestades kinnitama, et hinnatõusude kooskõlastamine oli asjaomaste ettevõtjate huvides. Veel tuleb igal juhul tõdeda, et need kaks tegurit ei võimalda ümber lükata komisjoni hinnanguid, millele ta ühe rikkumise olemasolu tuvastamisel tugines.
- 114 Seega tuleb hagejate seitsmes argument põhjendamatusena tõttu tagasi lükata.
- 115 Kaheksandaks, komisjoni hinnangu osas kolme tootealamrühma vaheliste objektiivsete seoste kohta, mis on ära toodud vaidlustatud otsuse põhjenduses 845 ja mida on meenutatud eespool punktis 49, väidavad hagejad, et asjaolu, et neid kõiki peetakse „nähtavaks” tootealamrühmaks, ei mõjuta kvalifitseerimist üheks rikkumiseks. Nimelt ei olnud paljud muud vannitoa „nähtavad” tootealamrühmad peale nende, mida on nimetatud vaidlustatud otsuses, salajase tegevuse ese. Liiati ei ole väljendil „nähtavad tooted” identifitseeritavat majanduslikku tähendust.
- 116 Sellega seoses olgu meenutatud, et nagu on märgitud eespool punktis 96, siis järeldus, et kolme tootealamrühma müüakse samadele klientidele sama turustuskanali raames, on asjakohane tegur hindamiseks kõnealuste konkurentsivastaste tegevuste vahel täiendavuse seoste olemasolu. Nagu on märgitud eespool punktis 97, siis asjaolu, et vaidlustatud otsus puudutab vaid ühte osa vannitoa „nähtavatest toodetest”, milleks on kraanid ja toruliitmikud, dušikabiinid ja keraamilised tooted, ei

mõjuta järeldust, et vähemalt nende kolme tootealamrühma puhul eksisteerisid objektiivsed täiendavuse seosed, mis selgitavad seda, et asjaomased ettevõtjad kooskõlastavad oma hinnatõuse, mida nad ellu viivad.

- 117 Seega tuleb hagejate kaheksas argument põhjendamata tõttu tagasi lükata.
- 118 Üheksandaks väidavad hagejad, et vaidlustatud otsuse põhjendustes 847 ja 848 esitatud ja eespool punktides 50 ja 51 meenutatud üheksas ja kümnes asjaolu ei võimalda tuvastada ühe rikkumise olemasolu.
- 119 Sellega seoses, esiteks, mis puudutab vaidlustatud otsuse põhjenduses 847 esitatud ja eespool punktis 50 meenutatud hinnangut kooskõlastusmehhanismi stabiilsusele ajas, siis tuleb tõdeda, et nagu hagejad õigesti väidavad, ei võimalda asjaolu, et salajased kokkulepped jätkusid, vaatamata sellele, et mõned ettevõtjad lõpetasid nendes kokkulepetes osalemise, iseenesest tõendada, et kõnealune õigusvastane tegevus on pigem üks rikkumine kui eraldiseisvad rikkumised.
- 120 Siiski kinnitab see asjaolu käesolevas asjas komisjoni teisi järeldusi, arvestades vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris sellise üldise plaani olemasolu, mille eesmärk oli kahjustada konkurentsi ja mis kestis vaatamata sellele, et teatavad ettevõtjad loobusid nimetatud ühes rikkumises osalemisest.
- 121 Teiseks, mis puudutab vaidlustatud otsuse põhjenduses 848 esitatud ja eespool punktis 52 meenutatud asjaolu, et paljud töötajad vahetasid ettevõtjat, jäädes samasse tegevusvaldkonda, et nad viisid oma kutsetegevust läbi seoses mitme tootealamrühmaga ja et nad esindasid oma vastavat ettevõtjat mitmes ühenduses, mille raames õigusvastane tegevus toimus, siis tuleb märkida, et see, et töötajad vahetasid ettevõtjat, jäädes samasse tegevusvaldkonda, ei näita iseenesest, et kõnealune tegevus kujutas endast ühte rikkumist, mitte eraldiseisvaid rikkumisi.
- 122 Siiski kalduvad nimetatud tegur ja asjaolu, et samad töötajad viisid ellu mitut tootealamrühma puudutatavat õigusvastast tegevust mitmes ühenduses, mille raames õigusvastane tegevus toimus, komisjoni muid esitatud ja eespool analüüsitud tõendeid arvestades tõendama, et vannitoa seadmete ja sisustuse sektoris tervikuna konkurentsi kahjustamise eesmärgiga üldise plaani tingimuste täitmine oli lihtsustatud.
- 123 Igal juhul, eespool punktis 118 meenutatud kaks tegurit ei ole niisugused, mis muudaks kehtetuks komisjoni tuvastatud ühe rikkumise kindlaks tegemise.
- 124 Neid asjaolusid arvestades tuleb hagejate üheksas argument põhjendamata tõttu tagasi lükata.
- 125 Eespool punktides 87–124 toodud analüüsist nähtub seega, et komisjon ei teinud hindamisviga, järeldades faktilisi asjaolusid arvestades, mida on hinnatud kogumis, et kõnealune õigusvastane tegevus oli osa ühest rikkumisest.
- 126 Neil asjaoludel tuleb hagejate ainus väide tagasi lükata ja seega käesolev hagi põhjendamata tõttu rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 127 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hagejad on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele välja mõista hagejatelt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**
2. **Mõista Euroopa Komisjoni kohtukulud välja ettevõtjatelt Masco Corp., Hansgrohe AG, Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH, Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH, Hansgrohe SA/NV, Hansgrohe BV, Hansgrohe SARL, Hansgrohe SRL, Hüppe GmbH, Hüppe Ges.mbH, Hüppe Belgium SA ja Hüppe BV, kes ühtlasi kannavad ise oma kohtukulud.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 16. septembril 2013 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust	2
Menetlus ja poolte nõuded	3
Õiguslik käsitus	4
Esimene väide, mille kohaselt on tehtud vigu ühe rikkumise esinemise ja ettevõtjate sellises rikkumises osalemise tingimuste kindlakstegemisel	4
Teine väide, mille kohaselt on tehtud vigu nende faktiliste asjaolude hindamisel, mis viisid ühe rikkumise kvalifitseerimiseni ja hagejate nimetatud rikkumises osalemise tuvastamiseni	6
Hagejate argumentid, mis puudutavad faktilisi asjaolusid, mille komisjon jättis vaidlustatud otsuses arvesse võtmata	11
Hagejate argument, mis puudutab faktilisi asjaolusid, mida komisjon võttis vaidlustatud otsuses ekslikult arvesse	13
Kohtukulud	17